

Q. H. 126.6.

Herr. Wolf DE

H. 585

Yc
100

L A V D I B V S I E N A E.

IENAE
LITTERIS SCHILLIANIS
MDCCLVI.

BIBLIOTHECA

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

ACADEMIAE IENENSIS PRORECTORI MAGNIFICO
VIRO
ILLVSTRI ATQVE EXPERIENTISSIMO
ARTIS SALVTARIS GLORIA IMMORTALI CONSPICVO
CAROLO FRIDERICO
KALTSCHEMIED

PHILOSOPH. ET MEDIC. DOCTOR. ANATOMIAE, CHIRVRGIAE ET
BOTANICÆ PROF. PVBL. ORDIN. SEREN-PRINC. DVG. SAXO-VINA-
RIENSIS ET ISENACENSIS, LANDGR. HASSO-DARMSTAD. ET MAR-
CHIONIS BRANDENB. BARVTH. ET CVLMBAC. CONSIL. AVL. MEDICO
ET PHYSICO, COMIT. PALAT. CAES. ACAD. IMP. NAT. CVRIOS. COLL.
ET ACAD. SCIENT. VTIL. ELECT. MOGVNT. ADS.
FAC. MED. SEN. ET H. T. DECANO

CETERISQVE PROFESSORIBVS
LONGE CELEBERRIMIS

VIRIS ILLVSTRBVS EXCELLENTISSIMIS GRAVISSIMIS
SVMME REVERENDIS CONSULTISSIMIS
EXPERIENTISSIMIS

IMMORTALIEVS MERITIS LITTERATVM QVA PATET
ORBEM OBSTRICTVM SIBI HABENTIBVS

PATRONIS ET PRAECEPTORIBVS SVIS
SVBMISSO PIETATIS CVLTV AETERNUM DEVENERANDIS

PATRIBVS PATRIAЕ

ANTIQMAM ALMAE SALANAЕ GLORIAM NOMINIS
SVI FAMA TVENTIBVS AVGENTIBVS
HOCCE QVOD DE SALANAЕ LAVDIBVS GRACILI AVENA
MODVLATVS EST OPVSCVLVM
GRATI ANIMI LEVE QVIDEM MONIMENTVM TAMEN
SACRVM ESSE IVBET

TANTORVM NOMINVM
CVLTOR STYDOSISSIMVS DEVINCTISSIMVSQVE

AVCTOR.

Qualis obscuro labyrinthi in orbe,
Haud secus, ni nos Ariadna ducat,
In via blanda sophiae minatur
Plurimus error.

Discrepant ex quo pius atque doctus,
Ne magis perdant animos quam honestent
Litterae, virtus timuit, futuri
Conscia seclii.

Perdimur nondum, colimus MINISTROS
Quin DEI TANTOS, celebres docendo.
Dum docent factis praenunt, DEI VOX
Haecece, sequamur!

Ni coles agrum, cererisque sparges
Semen, infelix lolium virescit.
Sic homo manet sine disciplina
Mortis imago.

Ad leues umbras citius reuertar,
Sanctius si quid, cuperem nec auri
Pondus hac pro mente, Arabum nec omnes
Sunere gazas.

Phyllidem fumant alii canendam,
Quam iocus circumvolat et cupido,
Aut canant curas iutenum, potentis
Poçula vini.

Seculi mores procul esse iussi:
Doctus indignas animo caducas
Esse res, mentem PATRIBVS SALANAE
Consecro totam

Ienae XI Calend. Octobr.

A. R. S. CLO IO CC LV.

HENRICVS WOLF
SOCIETAT. LATIN. COLLEGA ORDINARIUS

ILLVSTRIS SOCIETATIS LATINAЕ
DIRECTOR EXCELLENTISSIME
EPHORE CONSVLTISSIME
SODALES
CONSVLTISSIMI AMPLISSIMI PLVRIMVM
REVERENDE CLARISSIMI
GENEROSISSIMI PRAENOBILISSIMI
CVLTORES MVSARVM IENENSIVM ATQVE
AESTIMATORES DIGNISSIMI
AVDITORES OPTIMI

Ergo, quae dudum concepi pectore vota
Sunt concessa mihi? Iuuat hinc testantia mentem
Nectere verba, piam. Semper noua gaudia
spondens,
Aurea lux salve! Transacto quolibet anno
teque Deumque canam. Sunt haec natalia nostra,
Natalique die est erit mihi festior haec lux
Qua incipiunt verae vitae procedere menses.
Omina nec desunt, dum mox ad culmina Pindi,
Queis Latiae musae dudum sua templa dicarunt,
Vix sperata meis referetur ianua votis:
Sidera iam tetigi, membris dum misceor huius
Ordinis illustris. Vos O! pellucida nostri

Lumina Parnassi sacra per communia Phoebi,
 Pectora VESTRA quibus feruent vos iuro per ignes,
 Sanctius et si quid, musae ne spernite agrestis
 Hoc pietatis opus, quae, quando Heliconis honores,
 Delicias VESTRAS cantat, sua debita soluit.
 Adsiis placide! melius conamina VESTRO
 Ad sensu cedunt.

Quid euro vincula linguae?
 Quam veri studium nobis hunc soluit in usum.
 Sed quid ago? Nemo, qui adflatu numinis expers,
 Quid? Nec STIGELIUS, redemitus tempora lauro,
 Quantus quantus erat, Ienensis moenia Pindi
 Coelitus exstructi valuit memorare decenter.
 Ast grauiora iubent. Vrbem non dicere velle
 Quae complexa suis vlnis me nutrit et ornat
 Turpe foret. Dum se mea mens pietate ruetur
 Arte caret tuto.

Quemnam sub vitroque polorum
 Arua, Salana, tui Paradisi conscientia veris
 Aeterni fugiant, ubi tot per secula Olympo
 Delapsae musae fedes arasque locarant?
 Caucasae certe luxerunt vbera Tigris
 Vel clausis oculis petulanter vana loquuntur,
 Quos, simul atque tuo diuino sole calescant,
 Non quedam penetret numquam percepta voluptas.

QVID dicam coeli geniumque situmque locorum,
 Mirifice sensus hominis qui fascinat omnis
 Inuitosue rapit? Salae quid murmura dicam?
 Quid lapsus celebres? hortis seu mille ministret
 Delicias; flumen potent ridentia prata;
 Siue molas agit; seu rectigalia soluat;
 Tantum opus artificis res ut sit plena stuporis.

Iam

Iam mage fert animus mirari culmina montis,
 Arbore qui tectum caput inter nubila condit
 Eluditque oculos; iam dum meditamus honores
 Principis Augusti filiarum nos tegit vmbra.
 Hic loca per saxosa cadunt mirabile dietu
 Flumina, nec desunt herbae lapidesque probati.
 Hic philomela habitat, sedes nec deserit vñquam,
 Nec cantus vsquam meliores gutture promit.
 Quid dicam quantis exornet rusticus agros
 Arribus, et quam valde hominumque bouisque labori
 Alma Cerés faueat? Mentis quid gaudia dicam,
 Si iuuat in varios naturae inquirere lusus
 Qui feriunt sensus? Oculus si viscera montis
 Posset adire caui, quo ibi miranda videret!
 Hinc atque hinc rupes et saxa minantia caelo
 Ast impune, videt; stupefactus imagine rerum
 Horrexit gaudetque simul metuitque viator.
 Si peregrinus homo, cui consuetudine nondum
 Sopiti sensus, ad montis culmina vergit,
 Sub pedibusque tener nubes et caelica tempe,
 Quam cupidis oculis, quos nulla molestia torquet,
 Vsque alia ex aliis numquam sibi visa stupescit!
 Nonne alio in mundo? Nonne hic se credit inesse
 Elysiis campis? Nostris quid amoenius aruis
 Inuenias? simili cui manat copia cornu?
 Quin naturam adeo secum certasse putamus,
 Ut bona quaque vagum large dispersa per orbem,
 Hoc in non magno centro coniuncta teneret.

Caelo STIGELIUS sedes has laudibus aequat
 Iure suo; nec tunc aderat par gratia cultus;
 Si foret in viuis, superasue rediret ad auras
 Quam grauiter caneret! ni forsitan verba deessent.

Credi-

Creditis? oro **vos**, vos testes quotquot adestis
 Prouoco, num dubius patriam cognosceret vrbum?
 Nonne adeo est species pronus mutata per annos
 Ut vel contendat cum quauis vrbe polita?
 Quantum, diues opum, quasuis Saxoniam terras
 Fertilitate sua longe post serga reliquit,
 Sic *Salana* suum toto caput extulit orbe.
 Haud innota loquor. Res est vulgata per omnes
 Terras et populos. Hoc inuidus ipse fatetur.

QVAMVIS non desint meliorum carmina vatuum,
 Ausu felici tibi qui sua debita praestant,
 Ne renuas, oro, quoque nostro viuere cantu.
 Est aliquid per secla duo bene de orbe mereri,
 Cui quibus incumbit tot tantaque fulcra ministras.
 Quippe sinu florem populorum sumis alendum,
 Terrarum patiens mater benedicta vocari.
 Quis ponat numerum, quot quoquis tempore ciues,
 Quum patriae dulcis careant amplexibus vltro
 Ad tua templa volent per montes, saxa, per vndas.
 Impediunt frustra longa interiualla viarum.
 Tanta fames veri! nostris in fontibus omnes
 Hanc explore iuuat, bene qui gustauerit, ille
 Thesauris gaudet; superant qui pondere arenas
 O! Pactole, tuas, dum numquam taedia ducant.
 Dic mihi per quod opus, quid agens, quo numine culio
 O! Salana tuum clarum sis nomen adepta
 Tam cito? Dic famam per quas feruaueris artes
 Tot per secla tuam? Tantumne valere videntur
 Humanae vires?

DEVS est tibi nominis augur.
 Quilibet hunc reperit secum tua fata voluntans,

Quos

Quos inter belli strepitus, quo viscera terrae
 Flagrabant patriae, tua sint fundamina iacta.
 Nam tot ubique dolis hostes sua tela vibrabant,
 Ut renouata modo fidei sibi castra timerent,
 Ni noua praestiterint hanc propugnacula tutam.
 Haec Deus exstruxit, licet esset nulla salutis
 Spes. Populus praestans heroum venit Olympo
 Missus ut haec tegeret, qui religionis honorem
 Atque Dei caussam miro conamine curant.
 Tantae molis erat terrarum condere templum,
 Vrbem *Ienensem*, sedemque dicare perennem
 Salicolis musis! Somno dubiusque sepultus
 Orbis erat tenebris. Lucescit et induit orbis
 Sponte nouam faciem dum tu, *SALANA*, coruscas.
 Sic nocturna Pharos, quam gens nilotica struxit
 Lux erat in tenebris, timidas dum turbine rerum
 Concussasque rates, socrorum fata videntes
 Infames scopulos, securo tramite mulceret
 Viuiscatque homines flygiisque reducit ab vndis.

NVMINIS at non tunc solum es formata sub umbris,
 Eius amoris adhuc monumentum caelitus exstat,
 Dum caput Augustum dederit tibi tale colendum,
 Quo nihil vtilius potuit contingere terris.
 Hic dum summa tenet redeunt iam pristina musis
 Secla, suo nondum quae liuor dente notarat.
 Iam nocet ingenium nulli. Quid nectere cesso
 Serta PATRI PATRIAЕ, qui Pindum Atlantis ad instar
 Sustinet atque ornat, cuius quacunque sub axe
 Nomen honorosque manet, melius super aethera fulgens.

DESINE musa loqui. Gemmans num purpura nostris
 Conueniet numeris? Temuis quid grandia tento

B

Incassum

In cassum? quid homo pelagum mensuro bilance?
 Quid digito montes? Non omnia possumus omnes.
 Dic urbem quanto dicit natura decore,
 Ingenium quantum, quantum ars excellat in illa,
 Dic musea loci, dic tot monumenta probata
 Antiqui pretii, castae dic Palladis aedes.
 Dic nutritores, decus immortale Salanae!
 Nonne per hos aditus Heliconis tempus in omne
 Vnicuique patent? dum quod natura negavit
 Gaudent more patrum large tribuisse. Quid addam
 Frugalem vitam, mores, pretium leue rerum,
 Quod dudum palmam nostris effecit Athenis.

DIC, orbem quisquis longe lateque pererras,
 Dic, quibus in terris sedes magis inclita musis
 Floreat? O! quantus campus tibi, Musa, pateret
 Ni flueret tarde circum praecordia vena.
 Fac, aliquid possem, citius descendat in yndas
 Sol, quam me expediam; citius quod vitibus insint
 Innumeris vuac contendam posse referri.
 Num dicam nostris quantus sit ciuibus ardor
 Ut fiat Patrum Patriae diuina voluntas?
 An magis, ILLVSTRES PROCERES, VOS tollere laude
 Poscimur aeterna, quorum clementia sceptris
 Oscular? Ecquis enim tenerum non prodit amorem,
 Quum sub eis solis bene tam viuatur et apte,
 Ut si tantum hominum numerum, mentesque volutas
 Tam varias tecum credas me falsa docere.
 Quid dicam numerum famamque fidemque docentum,
 Qui non impensis parcunt nullique labori,
 Omnibus ut rerum pateant penetralia, quarum
 Mens humana capax? Utinam mea musa valerer
 Ingenio tantum! Restet pars ultima vitae
 Tam

Tam longe, nvt dignas possim persoluere grates
 Munere pro tanto. Licet his qui texere carmen
 Desudat, pelago videatur tradere guttam.

QVIES celebrem verbis tot tantaque vincla Virorum?
 Indociles vulgare loqui, deducere certant,
 Ingenium quid alat, quo quis quid in ordine rerum
 Verum, quidque bonum, quid iustum, quid sit honestum,
 Quid sit et in studiis diuinum, quid sit inane,
 Quae veneres linguae? Placeat conamine fausto
 Teutonis in terras Latium transducere totum;
 Tollere siue iuuet patrii sermonis honores.

SED cur ad VESTRAS, meum opus, contendere laudes
 Haesito, FAVTORES, Latii genuina propago,
 Prima dicta mea summa dicenda camena,
 Gloria Ienensis Pindi non vltima. Quantas
 Intendant grates ardentia pectora propter
 Concessam sedem, semper mea vota docebunt,
 Vsque minora TVIS meritis, sint maxima quamuis.

SIT TVVS ILLVSTRIS MAECENAS, ordinis omne
 Et decus et columen, faustus! Desunt mihi verba
 Digna eius meritis et vox mea faucibus haesit.
 O! Vrinam nostrae redeant super aethera sero
 Deliciae! hoc vno complectimur omnia voto.
 Dicere nec potero praestantia facta VIRORVM,
 Quorum virtutem verumque cupido tuendi
 Dirigit has musas, communia iura tuerit
 Consiliisque iuuat. Sua ster fortuna cuique
 Ut pia vota iubent, volitans quem fama per vrbes
 Reddidit insignem VOBIS dum viuit honori;
 Adsit, siue colat diuerso sole calentem

Yc 100 62

X2859576

XII

DE LAUDIEVS IENAE ORATIO

V D 18
Terram. Quae studii socii vos vincula iungunt
Sint irrupta! Dehinc Ienenſis gloria surgit
Nescia metarum, donec collabitur orbis.

DVM, Pater Omnipotens, nostrae Augustum caput urbis
Conserues, maneatque diu spes nostra superstes.
Auspice quo Salana nihil nisi tollere plausus
Curat, queis soluat grates; nec vocibus ullis
Has poterit. Citius cursu Tu, O Sala! supino
Ad fontes redeas, citiusque cacumina montis
Subsident, haec quam vanescat dulcis imago
Mentibus ex nostris, quas hunc sacramus in usum.

ANNE, summe Deus, votis, si nostra Salana
Est tuum opus, seruas duo quod per secula paterne,
Tempora Io! properetis Io! cito adeste precamur,
Quum pia thura Deo nostris adolemus in aris,
Ac noua concipimus sollempni tempore vota,
Omnibus expletis. Latii gens docta reverſi,
Queis artem faeram Clio concessit et ignes
Pandite, tempus adest, Helicona Iō! tendite plectra!
Fallor? an omne nemus resonat iam? carmina nostra
Amplius ecquis amat? Melior ferit aethera clamor,
Et noua progenies sollemnia iubila fauste,
Hoc erit in fatis, iterat post secula.

DIXI.

Pon Yc 100, av

